

چهارشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۸۷

«تبعات حذف یارانه های انرژی بر بازار سرمایه؛ شاید «بورس» دیگر در بورس نباشد.»

دکتر پدram سلطانی، کارشناس مسایل اقتصادی در ارتباط با تأثیرات و مخاطرات حذف احتمالی یارانه های انرژی بر بورس می گوید:

با توجه به اینکه به طور کلی صنایع کشور در چند دهه گذشته با یارانه انرژی خو گرفته اند، به طور قطع و یقین با حذف یارانه انرژی هزینه های آنها به یکباره افزایش چشمگیری پیدا خواهد کرد. در حال حاضر نیز با توجه به وضعیت صنایع و محصولات تولیدی کشور در مقایسه با دیگر کشورها، میزان تقاضا، بحران اقتصادی در جهان و منطقه وضعیت تولید بسیار نامناسب پیش بینی می شود تا جایی که بسیاری از آنها به ورطه ورشکستگی خواهند رفت و در نهایت کالاهای وارداتی جایگزین تولید داخل خواهد شد.

وی می افزاید: اما شرکتها و صنایعی که در بورس قرار دارند مانند: سیمان، کامتی، سرامیک، یالامیتی، پتروشیمی و... حوزه های انرژی بر هستند (البته به جز شرکت مخابرات که به تازگی وارد بورس شده است) به این ترتیب اگر یارانه آنها قطع شود، قیمت تمام شده این محصولات افزایش می یابد و آنها با کاهش سود و حتی ضرر مواجه خواهند شد، به این ترتیب تعداد سهامداران، کاهش و شاخص بورس نیز افت شدیدی خواهد یافت.

وی ادامه می دهد: این صنایع و شرکتها انرژی بر که بیش از ۶۰ تا ۶۵ درصد ارزش بورس را به خود اختصاص می دهند، با حذف یارانه انرژی و اتفاقاتی که گفته شد، تأثیر منفی مستقیم بر روی شاخص بورس خواهند گذاشت.

وی در مورد وجود برنامه و یارانه ها در بازار بورس در مواجهه با حذف یارانه های انرژی اظهار می دارد: هنوز در رابطه با بورس راهکاری پیدا نشده، حتی طرح و پیشنهادی نیز وجود ندارد. فقط در لایحه هدفمند کردن یارانه ها ۱۵ درصد برای کمک به صنعت در نظر گرفته شده، اما اینکه این ۱۵ درصد چگونه و به چه صنایعی تعلق خواهد گرفت هنوز مشخص نیست.

وی می افزاید: برای عبور صنایع از چنین وضعیتی، هیچ گونه برنامه ریزی هوشمندانه ای انجام نشده و اگر فکر نشود، خیلی زود دیر خواهد شد.

دکتر سلطانی در مورد عرضه سهام پالایشگاه ها در بورس در چنین وضعیتی تصریح می کند: در مورد پالایشگاه علاوه بر بحث حذف یارانه انرژی دو نکته بسیار مهم دیگر نیز وجود دارد، یکی آنکه قرار است نرخ نفت خام با قیمت ۹۵ درصد فوب «Fob» خلیج فارس به آنها عرضه شود و دیگر آنکه استفاده از تکنولوژیهای قدیمی، راندمان آنها را بسیار پایین آورده است، به این طریق که در حال حاضر پالایشگاه های ما از هر تن نفت خام که بیش از ۳۰ درصد نمی توانند بنزین استحصال کنند، در حالی که در دنیا از همین میزان نفت خام، بالای ۵۵ درصد بنزین و یا فرآورده های سبک استحصال می شود.

وی تأکید می کند: به این ترتیب به غیر از حذف یارانه انرژی مسایل مهم دیگری که ذکر شد، مانع از سودآوری این پالایشگاه ها خواهد شد، مگر اینکه با افزایش و تحمیل قیمت فرآورده های نهایی به مصرف کنندگان داخلی بخواهند وضعیت را به گونه ای تعدیل کنند که دود آن تنها به چشم شهروندان ایرانی خواهد رفت.

دکتر سلطانی در مورد پیش بینی تأمین منابع برای برخی از سازمانها در سال آینده از محل عرضه سهام در بورس می گوید: طبق پیش بینی ها قرار است در سال آینده ۲۵ هزار میلیارد تومان خصوصی سازی انجام شود که از این طریق ۵ هزار میلیارد تومان عایدات نقدی دولت باشد، اما با توجه به وضعیت مبهم اقتصادی جهان در سال آینده بحران اقتصادی داخلی و خارجی، قیمت پایین نفت، مشکلات حذف یارانه انرژی و... فروش این میزان از دارایی های دولت تا حد زیادی به دور از واقعیت خواهد بود.

وی می افزاید: با توجه به اینکه در شش ماهه اول سال جاری وضعیت واگذاریها در بورس مطلوب بود، نقدینگی که از طریق بورس نصیب دولت شد، حدود ۲۶۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است، بنابراین با وضعیتی که گفته شد، دو برابر شدن آن در سال آینده دور از واقعیت خواهد بود، مگر اینکه در روشهای واگذاری و قیمت گذاری تغییرات اساسی انجام شود.

این کارشناس مسایل اقتصادی در مورد تمهیدات پیش بینی شده دولت مانند آزاد کردن قیمت گذاری تصریح می کند: اگر چه تصمیم و یا سیاست آزادسازی قیمت فرآورده ها و یا محصولات در عرصه اقتصادی می تواند مثبت باشد، اما با توجه به وضعیت موجود، آثار منفی این تصمیم می تواند بیشتر باشد.